

  
 Бекітемін.  
 Мектеп директоры:  
 Ж.З Байгаскинова

**Мойынты жалпы білім беретін мектебі «Даналық мектебі»**  
**клубының жылдық жұмыс жоспары**

№	Тақырыптар	Өтетін уақыты	Жауаптылар
<b>«Өсиет»Аталар мектебі</b>			
1	Жеті атасын білген ұл, жеті жұрттың қамын жер	Қыркүйек	Сынып жетекшілер
2	Бабалар дәстүрі – ұрпаққа өсиет	Қазан	Сынып жетекшілер
<b>«Ғибрат»Әжелер мектебі</b>			
3	Ертегі – танымның көзі	Қараша	Сынып жетекшілер
4	Ырым-тыйым – әдептілік негізі	Желтоқсан	Сынып жетекшілер
<b>«Ұлағат»әкелер мектебі</b>			
5	«Тәрбие-тал бесіктен»	Қаңтар	Сынып жетекшілер
6	Ұлттық ойын халық қазынасы	Ақпан	Сынып жетекшілер
<b>«Мейірім»аналар мектебі</b>			
7	Қыз ғұмырдың құпиялары	Сәуір	Сынып жетекшілер
8	Қыздар білуге тиіс...	Сәуір	Сынып жетекшілер

**«Мойынты жалпы білім беретін мектебі» КММ**  
**«Ата – аналарды педагогикалық қолдау» орталығы**  
**бағдарламасына сәйкес құрылған**  
**жылдық жоспары**  
**2024-2025 оқу жылы**

№	Тақырыбы:	Бекітілген сынып ата-аналары	Мерзімі	Жауапты
<b>Қыркүйек (Физикалық әл – ауқат)</b>				
1	Сапалы ұйқы- бала дамуы мен денсаулығының негізі	1-4	20.09.2024ж	Бухарбаева А.Б Сынып жетекшілер
2	Жасөспірімдердегі ұйқы: Оқуға және мінез – құлыққа әсері	5-9	25.09.2024ж	Сынып жетекшілер Джүнісова М
3	Жасөспірімнің ұйқысы мен психикалық денсаулығы	10-11	27.09.2024ж	Садуакасова М.С Сынып жетекшілер
<b>Қазан (Физикалық әл – ауқат)</b>				
1	Дұрыс тамақтану әдет – гүрпын құру	1-4	11.10.2024ж	Шамкикева А Сынып жетекшілер
2	Бүкіл отбасына пайдалы рацион	5-9	18.10.2024ж	Фазыл А Сынып жетекшілер
3	Тамақ ішу	10 -11	22.10.2024ж	Джүнісова М Байгаскинова
<b>Қараша (Тағымдық әл – ауқат)</b>				
1	Зейінді дамыту. Назар аударуды дамыту	1-4	14.11.2024ж	Сынып жетекшілер Садуакасова М.С
2	Жадыны дамыту	5-9	20.11.2024ж	Сынып жетекшілер Тұнрған Н
3	Өмір бойы оқыту: неге? Қалай?	10 -11	29.11.2024ж	Джүнісова М Садуакасова М.С
<b>Желтоқсан (Тағымдық әл – ауқат)</b>				
1	Логикалық ойлауды дамыту	1-4	06.12.2024ж	Сынып жетекшілер
2	Балаңыздың ой –пікірін ояту	5-9	12.12.2024ж	Сынып жетекшілер Аяфова Г.Е
3	Шығармашылықты ынталандыру	10 -11	23.12.2024ж	Сынып жетекшілер Кисикова И.У
<b>Қаңтар (Эмоционалдық әл – ауқат)</b>				
1	Отбасылық келісімнің	1-4	16.01.2025	Сынып жетекшілер

	кепілі – сенімді қарым - қатынас			Искакова Г.Ш
2	Жасөспірімнің түсінік алу және қабылдау тәртібі	5-9	22.01.2025ж	Сынып жетекшісі Жүнісова Б.Г
3	Тұлғалық қалыптасу: тәуелсіздікке құқық	10-11	29.01.2025ж	Сейіт Ж.
<b>Ақпан (Эмоционалдық әл – ауқат)</b>				
1	Баланы өзінің және басқа адамдардың сезімін түсінуге үйрету тәртібі	1-4	14.02.2025ж	Сынып жетекшілер Адыханова А.Б
2	Бүлдіретін сыртқы әсерлерге балалардың қарсы тұруы	5-9	20.02.2025ж	Сынып жетекшілер Ибрагим Д.М
3	Ата – ананың эмоциялық күйреуі: оны қалай болдырмауға және жеңуге болады?	10-11	26.02.2025ж	Сынып жетекшілер Садуакасова М.С
<b>Наурыз(Әлеуметтік әл – ауқат)</b>				
1	Балалардың қауіпсіздігі ересектердің қамқорлығы	1-4	10.03.2025 ж	Сынып жеткшілер Джауенова Ж.С
2	Балаңыз төтенше жағдайға дайын ба?	5-9	13.03.2025 ж	Сынып жетекшілер Толовхан Ә.Х
3	Жеке қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру	10-11	18.03.2025 ж	Джүнісова М.
<b>Сәуір</b>				
2	Бақытты ана болудың құпиялары	1-4	16.04.2025ж	Сынып жетекшілер Нурсафина С.К
3	Әкелік – бала бақытының қайнар көзі	5-9	22.04.2025ж	Сынып жетекшілер Самат А
4	Болашаққа ұмтылу: Балаңызға өз әлеуетіне жетуге қалай көмектесуге болады	10-11	25.04.2025ж	Сынып жетекшілер Калиева А.А

Орындаған: Джүнісова М



Мойынты жалпы білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі  
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының кезекті отырысы болып өтті

Хаттама №1

Қатысуға тиіс. 24

Қатысқаны: 20

Күн тәртібінде қаралатын мәселелер:

1. Даналық мектебі бойынша таныстыру
2. Даналық мектебінің жұмыс жоспарымен таныстыру, бекіту.

**Тыңдалды:** Бүгінгі отырысты Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары М.Джүнісова сөз алды. Оқу жылында ашылып жатқан Даналық мектебі бойынша тоқталып өтті. ТЖО сөзінде Даналық мектебі бойынша Өзінің қызмет форматына сәйкес «Даналық мектебі» клубы білім беру ұйымының нақты қажеттіліктерін және ата-аналар қоғамы өкілдерінің өскелең ұрпақты тәрбиелеуде халықтың ұлттық құндылықтары мен педагогикалық дәстүрлерін қолданудың оң тәжірибесімен бөлісуге дайындығын ескере отырып, ерікті негізде құрылады.

**«Даналық мектебі» клубы қызметінің мақсаты** – аға буынның педагогикалық әлеуетін өзектендіру арқылы ата-аналардың позитивті мәдениетін дамытуға жәрдемдесу.

**Клубтың міндеттері:**

- аға буынның бастамашыл және ресурстық өкілдерін позитивті ата-ана мәдениетін дамыту жөніндегі жұмысқа тарту;
- ұлттық құндылықтар мен дәстүрлерді білім берудің негізгі өзегіне айналдыруға жәрдемдесу;
- өскелең ұрпақты тәрбиелеуде халықтың ұлттық құндылықтары мен педагогикалық дәстүрлерін қолданудың оң тәжірибесін таратуға ықпал ету.

**«Даналық мектебі» клубының қызметінен күтілетін нәтиже:** позитивті ата-ана мәдениетін қалыптастыру және өскелең ұрпақты тәрбиелеудің өзекті мәселелерін шешу үшін аға буынның тәжірибесін табысты пайдалану.

Клуб отырыстарының тақырыбын айқындау кезінде Қазақстанның мәдени бірегейлігін сақтау және дамыту мақсатында міндетті түрде қазақ халқының құндылықтары мен дәстүрлеріне сүйену қажет. Сонымен қатар, Қазақстанда тұратын басқа этностардың мұрасын ескере отырып, клуб қатысушыларының кездесулерінің тақырыбы мен мазмұнын мүмкіндігінше байыту ұсынылады.

Осыған байланысты мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқы Ассамблеясының XXXI сессиясында сөйлеген сөзінен маңызды тезисті еске алған жөн: «Саналуандықтағы бірлік – бұл ұлттық бірлікті сақтау мен нығайтудың іргелі қағидаты. Біз бұл қағиданы болашақта да ұстануымыз керек».

«Даналық мектебі» клубының қызметінің басым бағыты ата-аналар қауымымен жұмыс болып табылады. Клуб мектептің нақты сұраныстары мен талаптарына сәйкес «Ата өсиеті», «Әже даналығы», «Аға каморлығы», «Женге кеңесі» секцияларын ұйымдастыру арқылы қазақстандық этнопедагогиканың тәрбиелік әлеуетін өзектендіруге арналған

Әрбір қызмет бағытының орасан зор педагогикалық әлеуетін ескере отырып, әрбір білім беру ұйымында клубтың барлық 4 секциясын ашу ұсынылады: «Ата өсиеті», «Әже даналығы», «Аға каморлығы», «Женге кеңесі». Алайда, бұл жұмыс ресурстардың жинақталуына, аға буындардың бастамашыл және ресурстық өкілдерін іріктеуге және қажетті ұйымдастырушылық жағдайлар жасауға қарай жоспарлы, кезең-кезеңмен жүргізілуі тиіс. Сарапшылар клуб аясында қарастырылуы мүмкін этнопедагогика мәселелерінің мазмұнында белгілі бір бағытты қарастыруды ұсынады. Клуб секцияларына арналған іс-шаралардың үлгілік тақырыптары төменде берілген. «Даналық мектебі» клубының қызметін ұйымдастыруға білім беру ұйымының директоры жауапты. Жұмыстың тікелей кураторы директордың тәрбие жөніндегі орынбасары болып табылады. Қамқоршылық кеңес клуб қызметіне жан-жақты қолдау көрсетеді.

Клуб аясында ұсынылатын жұмыс түрлері: интерактивті дәрістер; әңгімелер, тақырыптық пікірталастар; қызықты адамдармен кездесулер; бейнематериалдарды қарау және талқылау; шығармашылық кештер және т. б.

«Даналық мектебі» клубының жоспары мен жұмыс кестесін мектеп директоры бекітеді. «Даналық мектебі» клубы аясындағы кездесулердің жиілігі әрбір білім беру ұйымының ата-аналар қауымының сұраныстарына сәйкес айқындалады.

**Клуб жетекшісі сөз алды:** Калиева А.А 2023-2024 оқу жылы бойынша Даналық мектебі ашылып жатыр. Сіздерге жылдық жоспар таныстырылды. Сол бойынша жұмыстанатын боламыз. Клуб қызметіндегі сабақтастықты қамтамасыз ету үшін клуб мүшелерінің азды-көпті тұрақты құрамы жұмыс істегені жөн. Сонымен қатар, клуб шеңберіндегі отырыстар мен кездесулердің әртүрлі тақырыптары үнемі жана қатысушыларды тартуға ықпал ететіні анық.

Клубтың танымалдылығын арттыру үшін бірқатар міндетті шарттарды қамтамасыз ету қажет деп санаймыз:

- отырыстарды сапалы өткізу;
- аға буынның белсенді және ресурстық өкілдерін тарту;
- жобаны іске қосу алдында ақпараттық науқанды, оның ішінде ауданда, қалада, ауылда жалпы ынталандырушы іс-шараны өткізу;
- ата-аналардың қажеттіліктерін қамтамасыз ету;

### **Шешім:**

1. Даналық мектебі жұмысы жандандырылсын
2. Жоспар бойынша жұмыстар уақытылы өткізілсін.



Мойынты жалпы білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі  
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының кезекті отырысы болып өтті

Хаттама №2

Қатысуға тиіс: 24

Қатысқаны: 24

Күн тәртібінде қаралатын мәселелер:

1. Жеті атасын білген ұл жеті жұрттың қамын жер
2. Бабалар дәстүрі ұрпаққа өсиет

Тыңдалды:

Біртұтас тәрбие бағдарламасы бойынша Даналық мектебінің отырысында Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары М.Джүнісова сөз алды. Күн тәртібіндегі мәселе таныстырылып өтті. Ата-ана бір кіндіктен шыққан перзенттерін ел, ру намысын қорғайтын ержүрек, қайырымды, ұйымшыл, бауырмал етіп тәрбиелейді. Ал бір атадан тараған туыстар әулеттің татулығын бірінші орынға қояды. Өйткені олар бірін-бірі жақсы таниды. Ағалы-інілі, апалы-сіңілі дегендей, сыйластықта бірге өседі. Мұндай туыстардың арасында орынсыз жанжал, ұрлық-қарлық, барымта, зорлық-зомбылық сияқты жат істер болмайды. Өйткені тәртіп бойынша туыстар қиянат қылмайды, керісінше, сырттай бір-біріне қамқор, жанашыр боп жүреді. Қазақтың «Қанына тартпағанның қары сынсын» деп қатты айтатыны тағы бар. Жеті ата ұғымында ағайын арасындағы бірлік, татулық, сыйластық мәселесі терең қарастырылған.

Ұрпағымыз парасатты, бойында азаматтық намысы бар, елін, жерін, отбасынын сүйетін, тарихын білетін азамат болып өссін десек, оның тәрбиесіне қоғам болып назар аударуымыз керек. Туыстардың бір-біріне жат болмауын ойлау, кімнің кім екенін, өзінің кім екенін, жеті атасын түгендеп, жалықпай түсіндіру – үлкендердің мойнындағы міндет. Жеті атасын жаттату, ата-тегін, дәстүрлі өлең-жырларды айтқызу арқылы ата-әжелер бір жағынан әулеттің тарихын білдірсе, екінші жағынан баланың танымдық қабілетін дамытып, өз ойын анық жеткізе білу дағдысын қалыптастырады. «Жеті ата» «ата-баба» деген ұғымды білдіреді. Жеті ата шежіресі өзімізге дейінгі ата-бабаларымыздан бастап таратылады. Яғни: 1. Өзің. 2. Әке. 3. Ата. 4. Арғы ата. 5. Баба. 6. Түп ата. 7. Тек ата. Бұл атаулар кей жерлерде басқаша айтылуы мүмкін. Қалай десек те, жеті ата жолының осылай таратылатыны - бұрыннан келе жатқан ақиқат шындық.

Өткізілетін шараларға белсене қатысты. «Атадан бата алмай, үй болмас, Ордадан үлгі алмай, би болмас», «Аталы сөз — баталы сөз», «Тегін білген текті адам», «Жеті атасын білген ер, жеті елдің қамын жер». «Атаға қарап ұл өсер, анаға қарап қыз өсер», «Ана тәрбиесі қызға үлгі, әке тәрбиесі ұлға үлгі» деген сөздерді ата-балаларымыз бекер айтпаған болар. Осы сөздердің тәрбиелік мәні өте зор.

«Мына бала жақсы екен кімнің баласы, тегі жақсы ау деймін бала негізінде тегіне тартады» деп жатады үлкен қариялар. Немерелеріміз жайлы осындай жақсы сөз естігіміз келсе, олар да кейін балаларына, немерелеріне өнегелі сөз айтсын десек, оны осы бастан қолға алуымыз керек. Жоғарыда үш спикер жеті ата мәселесінде, шежіре, қан тазалығы, әулет тарихы туралы біраз дүние айтып өтті.

Шешім: Жеті атасын білген ұл жеті жұрттың қамын жер, Бабалар дәстүрі ұрпаққа өсиет жұмыстары есепке алынсын.

Мойынты жалпы білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі  
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының кезекті отырысы болып өтті

Хаттама №3

Қатысуға тиіс. 24

Қатысқаны:16

Күн тәртібінде қаралатын мәселелер:

1. Даналық мектебі бойынша өткізіліп жатқан іс шаралардың барысы

Тыңдалды: Күн тәртібіндегі мәселе бойынша Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары М.Джүнісова сөз алып бүгінгі таңда Даналық мектебінің жұмыс барысына тоқстала өтті. «Даналық мектебі» клубының қызметі білім беру ұйымының позитивті ата-ана мәдениетін қалыптастыру және дамыту жөніндегі жұмысының ажырамас бөлігі болып табылады. Клуб – бұл жұмыстың ең қолайлы формасы, өйткені ол қатысушылардың теңдігі тұрғысынан жұмысты қамтамасыз етеді және ата-аналар үшін даму ортасын құрудағы әлеуметтік тәсілдің артықшылықтарын барынша толық жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Өзінің қызмет форматына сәйкес «Даналық мектебі» клубы білім беру ұйымының нақты қажеттіліктерін және ата-аналар қоғамы өкілдерінің өскелең ұрпақты тәрбиелеуде халықтың ұлттық құндылықтары мен педагогикалық дәстүрлерін қолданудың оң тәжірибесімен бөлісуге дайындығын ескере отырып, ерікті негізде құрылады. Даналық мектебі бойынша іс шаралар уақытылы ұйымдастырылып, әлеуметтік желіге жарияланып отыр. Әр өткізілген іс шараға қатысушылар белсене қатысып тәлім мен тәрбие негізделіп жатыр. Әрбір қызмет бағытының орасан зор педагогикалық әлеуетін ескере отырып, әрбір білім беру ұйымында клубтың барлық 4 секциясын ашу ұсынылады: «Ата өсиеті», «Әже даналығы», «Аға қамқорлығы», «Женге кеңесі». Алайда, бұл жұмыс ресурстардың жинақталуына, аға буындардың бастамашыл және ресурстық өкілдерін іріктеуге және қажетті ұйымдастырушылық жағдайлар жасауға қарай жоспарлы, кезең-кезеңмен жүргізіліп жатыр. Әрбір адамға оның кім екенін, оның ата-бабаларының кім болғанын білу аса маңызды. Өйткені мемлекеттің өзі отбасынан басталмай ма?! Аталарымыз «Отан отбасынан басталады» дейді. Олай болса әр отбасының тарихы мемлекет тарихының бір кішкене бөлігі. Бүкіл ел танымаса да, өз туыстарының ортасында, өз ауылына, ауданға аты шыққан адамдар болады. Олардың еңбегін, өмір жолын немерелері білуге міндетті. Олар туралы сала құлаш мақалалалар жазылмауы мүмкін, кітаптар шықпаған шығар, тарих беттерінде ештеңе жоқ болар, бірақ олардың да өнегелі ісі, тағылымдық өмір жолы бар. Оны ұрпағына айтатын кім? Аталары... Сондықтан, кейінгі буын әулеттің, отбасының тарихын ұмытпасын десек, немерелерімізге олар туралы айтып отыруға міндеттіміз. Тек өз әулеті ғана емес, нағашылары туралы да білетінімізді айтып отырғанымыз абзал. Сонда әулеттің тарихын оларға біз аманаттап кетеміз. Адамдар кетеді. Тұтас толқын ауысып жатады. Олар туралы тұтастары кеткен соң, ел де ұмытады. Бірақ ұрпағы ұмытпауы керек.

1. Шешім: Даналық мектебі бойынша өткізіліп жатқан іс шаралары жандандырылсын.



Мойынты жалпы білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі  
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының кезекті отырысы болып өтті

Хаттама №4

Қатысуға тиіс. 24

Қатысқаны: 19

Күн тәртібінде қаралатын мәселелер:

1. Даналық мектебі бойынша қорытынды есебі.

Тыңдалды:

Біртұтас тәрбие бағдарламасы бойынша Даналық мектебінің отырысында Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары М.Джүнісова сөз алды. Күн тәртібіндегі мәселе таныстырылып өтті. Дәстүрді берік ұстанған баяғы қазақ қоғамы өз уақытында мінсіз қоғам орната алды. Ауылды абыз ақсақал билейді. Оған ешкім қарсы келмейтін, өз кезегінде ақсақалдар да жеке мүддесін емес, елдің ғана жайын ойлайтын. Ешбір қыз отырып қалмайды, үйленбей қалатын жігіттер де болмады. Жетім, жесір деген ұғым атымен болған жоқ. Үйсіз күйсіз, жұмыссыз жүру дегенді ешкім білген емес, әр бала ата-анасының қасында болғандықтан буллинг, зорлық-зомбылық дегенді ешкім естімейтін. Ол кезде ата баба дәстүрі бірінші орында тұратын. Одан ешкім аттамайды. Тал бесіктен жер бесікке дейінгі тіршілігіне не керек, бәрі ұрпақ санасына бірінші сіңірілетін. Оны үйрету үшін даңғарадай ғимарат салудың аса қажеттілігі болған жоқ.

Бәрі балаға ата мен әженің, әке мен шешенің, аға мен жеңгенің ақылы, тәрбиесі арқылы беріліп жататын. Аталарымыз бен әжелеріміз немерелеріне ертегілерін былай деп бастайтын: «Ерте-ерте ертеде, ешкі жүні бөртеде, қырғауыл жүні қызыл екен, құйрық жүні ұзын екен» деп көпке таныс өлеңдете бастау немесе «Ертеде, ерте ертеде, бәлкім одан да ерте ме, бір бай бопты», «Ертеде кемпір мен шал болыпты» - деген сияқты тіркеспен басталғаны қалыптасқан үрдіс еді. Бұл ертегінің алдында үнемі айтылып отыратын дағдылы сөздер ертегінің жолын ашады, бағытын аңғартады. Ертегінің басталуы мен баяндалуында өзге сөзден бөлек, өзіне тән айшықты өрнектері бар. Мұндағы мақсат: балалар соны аңғарсын да тындар ертегісінің ерекшелігіне бейімделе берсін деп психологиялық ахуал туғызғаны.

Халқымыздың даңқты батыры, қырғын соғыстан қорықпаған, қызыл империяның саяси идеологиясынан қорықпай аты-жөнін өзгертпеген – Бауыржан Момышұлы: өз қорқынышын былай жеткізген екен: «Біріншіден, бесік жырын айтатын келіндердің азайып бара жатқанынан қорқамын, екіншіден, немерелеріне ертегі айтып бере алмайтын әжелердің көбейіп бара жатқанынан қорқамын, үшіншіден, дәстүрді сыйламайтын балалардың өсіп келе жатқанынан қорқамын. Өйткені бесік жырын естіп, ертегі тыңдап, дәстүрді бойына сіңіріп өспеген баланың көкірек көзі көр бола ма деп қорқамын...»

Жаһандану жағдайында ұрпақ тәрбиесінде қаперде жүрер ескертулер мен қорқыныштар жоқ деп айта алмаймыз. Олай болса, осы мәселелерді отбасы тәрбиесінде ескеріп, өз әжелік мәртебемізге сай болайық дегім келеді.

Аға – өзінің соңынан ерген інілері мен қарындастарына тірек, қорғаныш. Аға әр отбасындағы жол бастайтын, өзінен кейінгілерге бағыт бағдар беретін тұлға. Іні мен қарындасы ағасына қарап бой түзейді, киналғанда ағасын арқа тұтады. Сондықтан да «Ағасы бардың жағасы бар», «Ағаның үйі ақ жайлау» деп арқаны кеңге салып жүреді. Өз кезегінде аға да іні-қарындастарының қуанышына ортақтасып, жығылғанда демейді. Ал іні ағаның артынан ерген із. Бауырым деп бағалайтын қазынасы. Қазақ халқында аға мен іні арасындағы қарым-қатынас - ең ізгі, берік туыстық қатынас. Бүгінгі таңда осы қарым-қатынас өзінің беріктігін сақтап тұр ма? Балалар жасөспірім шағында ағаларының қамқорлығын көріп жүр ме? Бүгінгі жиында осы мәселе төңірегінде ой бөлісіп, «Аға мектебінің» жұмысын оң жолға қойсақ деген ниетпен жиналып отырмыз.



«Ұлттық қыз сақтайды» деген – даналардан қалған сөз. Қандай қиын жағдайда да отбасын аман-сақтаудың қыры-сырын ертерден артық ойдамаса, кем меңгерді жеуге болмайды. Бұл қағида қазір күшеймесе, азайған жоқ. Қазір отбасы психологтері, коучтар мен мотиваторлар өте көп. Олардың көбі отбасын сақтап қалу туралы жақсы ынталандыратын аса қызықты кеңестер береді.

рөл келіннің келген жеріндегі өзінен кішілерге қамқорлығын көрсетуі арқылы іске асады. Өзінен үлкен болғанымен, күйеуінен кішінің бәрін «қайны-қайынсіңлілер» қатарында қарап, оларға жарасымды да ұтымды және өздеріне ұнамды ат қоюы – жеңгенің келген ортасына сіңісуінің басты шарты. Қайныларына қыз таңдауға бағыт-бағдар, кеңес береді. Өйткені, бір шаңырақ астында өзімен абысынды-келінді жақын жүретін, қызметті бөліп атқаратын әйелдің дұрыс адам болып келуіне немқұрайлылық танытпайды. Ақылдасып, қыз көңілін табуға психологиялық нұсқаулар, ұсыныстар жасайды. «Жолы болар жігіттің жеңгесі шығар алдынан» деген мәтел қайыныны шын қолдаушылардың бірі екендігі.

Қыз бала үшін жеңге – таптырмайтын жанашыр. Өз тәжірибесінен көргені мен түйгенін айта отырып, сыр бөлісетін жеңгелер институтының әлеуметтік мәні биік болуы тиіс. Этноәлеуметтік рөлдің ішінде жауаптылығы жағынан да, жақындығы жағынан да жеңгенің рөлі жоғары.

Шешім: Даналық мектебінің жұмысы қанағаттанарлық деп танылсын.

Мойынты жалпы білім беретін мектебі

2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының жұмысы бойынша

**АНЫҚТАМА**

**Тақырыбы:** «Даналық мектебі» Бабалар сөзі ұрпаққа өсиет

**Мақсаты:** Бабаларымыздан келе жатқан рухани дәстүрлерімізді, құндылықтарымызды насихаттау.

**Міндеттер:**

1. Озық салт- дәстүрлерді талдап түсіндіру, дәріптеу;
2. Ұлттың рухани құндылықтарын тәрбиенің негізгі өзегіне айналдыру;
3. Отбасы тәрбиесінің үздіксіздігін қамтамасыз ету;

**Объектісі:** жоспарланған

**Субъектісі:** анықтама

**Жауаптылар:** класс жетекшілер

**Орындау мерзімі:** 15.10.2023

**Негіздемесі:**

2023-2024 оқу жылы бойынша “Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру” негізінде Даналық мектебі бойынша іс шаралар жоспары негізге алынды.

Шығыс халықтары батыс жұртындай емес, дәстүрді берік ұстанатындықтарымен ерекшеленеді. Сондықтан болар «Өнерін сыйлаған жұрт өрге, дәстүрін сыйлаған жұрт төрге шығады» деп, дәстүрге ерекше мән береді. «Дәстүрдің озығы бар, тозығы бар», «заманына қарай адамы» дейтін қазақ күні кешеге дейін ата баба дәстүрінің өміршең тұстарын заманына қарай ыңғайлап, берік ұстанғанын жақсы білеміз.

- Содан қазақ жаман болды ма?

- Жок.

Дәстүрді берік ұстанған баяғы қазақ қоғамы өз уақытында мінсіз қоғам орната алды. Ауылды абыз ақсақал билейді. Оған ешкім қарсы келмейтін, өз кезегінде ақсақалдар да жеке мүддесін емес, елдің ғана жайын ойлайтын. Ешбір қыз отырып қалмайды, үйленбей қалатын жігіттер де болмады. Жетім, жесір деген ұғым атымен болған жоқ. Үйсіз күйсіз, жұмыссыз жүру дегенді ешкім білген емес, әр бала ата-анасының қасында болғандықтан буллинг, зорлық-зомбылық дегенді ешкім естімейтін. Ол кезде ата баба дәстүрі бірінші орында тұратын. Одан ешкім аттамайды. Тал бесіктен жер бесікке дейінгі тіршілігіне не керек, бәрі ұрпақ санасына бірінші сіңірілетін. Оны үйрету үшін даңғарадай ғимарат салудың аса қажеттілігі болған жоқ. Бәрі балаға ата мен әженің, әке мен шешенің, аға мен жеңгенің ақылы, тәрбиесі арқылы беріліп жататын.

Талқылауға **10 минут** уақыт берілді. Талқылау барысында батаның критерийлерін жасады.

1. Бата түріне назар аудару
2. Жақсылықты Құдайдан сұрау
3. Бәле-жаладан аман болуды сұрау
4. Салиқалы, көркем мінезді болуды сұрау
5. Ақылды, парасатты болуды сұрау
6. Танымал адамдарға ұқсату
7. Ұлдарды айбатты жануарларға, заттарға ұқсатып, қайратты болуын сұрау
8. Қыздарды әдемі заттарға ұқсату
9. Т.б.

1. Кері байланыс «Батаның қандай түрлері бар, бата бергенде қандай мәселе қозғалады»? Барлық жерде бір бата берген дұрыс па?
2. Үлкендер бата түрін ажырата ала ма?
3. Немереңіз сапарға шықса, бата алуға әулеттің үлкеніне жібересіз бе? Сұрақтарға жауап берілді.

**Мектеп директорының тәрбие  
ісі жөніндегі орынбасары:**

**М.Джүнісова**



Мойынты жалпы білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі  
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының жұмысы бойынша

### АНЫҚТАМА

**Тақырыбы:** «Даналық мектебі» Ырым тыйым әдептілік негізі

**Мақсаты:** халқымыздағы әдептілікке бастау болған ырымдар мен тыйымдардың мәнін ашып, әжелерге берілетін білім арқылы жас ұрпақтың ұлттық мәдениетін қалыптастыруға бағыттау

**Міндеттері:**

- әдептілік туралы тұжырымдар жасау;
- ырымдар және оның маңызы туралы түсіндіру;
- тыйымның ұлттық тәрбиедегі орнын ашып, мәнін айқындау;
- қазақ халқының ырым-тыйымдарына мұсылмандық әдеп қағидаларының ықпалын нақтылау.

**Объектісі:** жоспарланған

**Субъектісі:** анықтама

**Жауаптылар:** класс жетекшілер

**Орындау мерзімі:** 6.12.23ж

**Негіздемесі:** 2023-2024 оқу жылы бойынша “Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру” негізінде Даналық мектебі бойынша іс шаралар жоспары негізге алынды.

Әже деген түсінгенге – әлеуметтік мәртебе. Бұл адамның өмірлік тәжірибе жинап, ақыл-парасатының кемелденген шағы. Сондықтан осындай асыл жандар мектепке жиналып, баламыздың баласы – немерелеріміздің тәрбиесіне атсалысуға мүмкіндік берген тағдырға рақмет айта отырып, ортақ тақырыпта әңгімелесіп, ғибрат алу – біздің мүмкіндігімізді арттыруға тиіс.

Біз қазақ халқы сан ғасырлық тарихымыз, ұлан-ғайыр даламыз, өз мәдениетіміз бар ұлтпыз. Ендігі әңгіме өз ұлтымыздың ділі туралы, оның ішінде әдептілігіне негіз болар ырым-тыйымдарымыз туралы болмақ. Барымызды бағалайық. **Әдептілік дегеніміз не?** Бұл сұрақтың аясында мектебіміздің белсенді аналарының бірі, ... сынып оқушысы, ..... әжесі ..... апай өз ойын бөліседі. **Ырым әдепке негіз бола ала ма?** Бұл сұраққа жауапты бізге мектебіміздің белсенді әжелерінің бірі, ... апайдайындапкелгенеді.

Қазақ баланы педагогика-психология деген ғылым жоқ заманда «**ұят болады**», «**жаман болады**», «**обал болады**» деп, қарапайым қағидалармен тәрбиелеген.

«**Ұят болады**» деп әдепке үйретсе, «**жаман болады**» деп жақсы нәрсеге ырымдап, «**обал болады**» деп тыйым жасап отырған. **Әдептің негізі жақсы болмаққа ниеттене бет бұрып, жамандықтан, ерсі әрекеттен тыйылудан тұрады.**

**Ырым** (ғұрып) – халқымыздың бізге мирас болған ғұрпы. Ырымның жолдары мен түрлері өте көп. Мысалы халқымыз шешен болсын деп, дуалы ауызды адамға баласының аузына түкірту, отаншыл болсын деп туған жерге аунату, ержүрек болсын деп батырдың сарқытын жегізу немесе оның атын қою сияқты ырымдар бар.

Мектеп директорының тәрбие  
ісі жөніндегі орынбасары:

М.Джүнісова

Мойынты жалпы білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі  
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының жұмысы бойынша

**АНЫҚТАМА**

**Тақырыбы:** «Даналық мектебі» Ертегі танымның көзі

**мақсаты:** әжелер мектебі арқылы ертегінің танымдық-тәрбиелік әлеуетін жан-жақты ашып, отбасында ертегіні тәрбие құралы ретінде қолдана білуге ықпал ету.

**Міндеттері:**

- әжелердің тәрбиедегі орнын айқындау;
- ертегі туралы білімдерімен, ой-пікірлерімен бөлісу;
- ертегінің тәрбие құралы ретіндегі маңызын ашу;
- ертегіні оқушыға керек дағдыларды нақтылау;
- құнын жоғалтпаған ертегілер мен бүгінгі күн ертегілерінің айырмашылығы, мәнін ашу.

**Объектісі:** жоспарланған

**Субъектісі:** анықтама

**Жауаптылар:** класс жетекшілер

**Орындау мерзімі:** 11.11.23

**Негіздемесі:**

2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде Даналық мектебі бойынша іс шаралар жоспары негізге алынды.

Әже деген аяулы атаудың өзін тосырқап қалғандаймыз. Дегенмен, бұл әлеуметтік мәртебе екендігін ұмытпағанымыз абзал. Небір қиын жағдайларда ұрпағын аман сақтап, өсіру мен жетілдірудің жолдарын жан-жақты білетін даналар қазақ әжелері еді. Олай болса, әжелер қауымын «Даналық мектебі» аясында көргенімізге қуаныштымыз.

**Воркшоп:**

Сіздерге ортақ бір сұрақ: Сіздің әжеңіз қандай естілігімен қымбат немесе қандай естелік әжеңізді еске түсіреді?

(Қатысушылар өз әжелері туралы бір сөйлеммен жауап беруі тиіс)

- Менде әжемнен қалған күміс білезік бар.
- Біздің үйде әжеміз сырған сырмақ бар.
- Әжеміздің суреті маған ыстық... дегендей жауаптар беріледі. Ертегі деген атаудың өзі «ертедегі», «ертеде ерте күндегі» деген сөзден туған. Содан ертегі айтушыны «ертекші» дейді.

Аталарымыз бен әжелеріміз немерелеріне ертегілерін былай деп бастайтын: «Ерте-ерте ертеде, ешкі жүні бөртеде, қырғауыл жүні қызыл екен, құйрық жүні ұзын екен» деп көпке таныс өлеңдете бастау немесе «Ертеде, ерте ертеде, бәлкім одан да ерте ме, бір бай бопты», «Ертеде кемпір мен шал болыпты» - деген сияқты тіркеспен басталғаны қалыптасқан үрдіс еді. Бұл ертегінің алдында үнемі айтылып отыратын дағдылы сөздер ертегінің жолын ашады, бағытын аңғартады. Ертегінің басталуы мен баяндалуында өзге сөзден бөлек, өзіне тән айшықты өрнектері бар. Мұндағы мақсат: балалар соны аңғарсын да тыңдар ертегісінің ерекшелігіне бейімделе берсін деп психологиялық ахуал туғызғаны.

Мектеп директорының тәрбие  
ісі жөніндегі орынбасары:

М.Джүнісова



«Мойынты жалпы білім беретін мектебі»КММ

2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру»

негізінде

Даналық мектебі клубының жұмысы бойынша

**АНЫҚТАМА**

**Тақырыбы:** «Даналық мектебі» «Жеті атасын білген ұл, жеті жұрттың қамын жер»

**Мақсаты:** Шежірені, әулет тарихын білудің, оны ұрпаққа мирас етудің мәнін талқылау.

**Міндеттері:**

- 1) Шежіренің сырын, мағынасын ашу
- 2) Қан тазалығы ұлт болашағы екеніне назар аудару
- 3) Әулет тарихын білудің мәнін түсіндіру

**Объектісі:** жоспарланған

**Субъектісі:** анықтама

**Жауаптылар:** сынып жетекшілер

**Орындау мерзімі:** 11.09.2023

**Негіздемесі:**

2023-2024 оқу жылы бойынша “Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру” негізінде Даналық мектебі бойынша іс шаралар жоспары негізге алынды.

Бүгінгі таңда ата мен немере арасында позитивті қарым-қатынас орнату өзекті мәселенің бірі болып отыр. Аталардың біразы жас, біразы жасамыс. Қазіргі аталардың көпшілігі зейнеткерлікке шығып үлгермегендіктен жұмысбасты. Бірақ мұның бір де бірі сіздерге аталық міндетіңізге әртүсті қарауға себеп болмауы керек. Аталарымыздың бағзы заманнан жолы үзілмей келе жатқан өз міндеттері бар. Сол міндеттеріміздің үдесінен шыға алып жүрміз бе?

Бүгінгі дөңгелек үстелде соның бірі «шежіре» мәселесіне тоқталды. Өсіп келе жатқан балаға шежіре, әулеттің тарихы туралы кім айтады? Ағайын-туыс арасындағы қарым-қатынасты кім реттейді? Жеті атаны кім үйретеді? Осы сұрақтарды талқылайтын боламыз. Олай болса, алғашқы сөзді осы мектептің 5 сынып оқушысы Нұртас Ерсайынның атасы, Нұртас атаға сөз берілді. Жеті атаға дейін қыз алыспайтын қазақ қан тазалығына ерекше мән берген. Мұны үлкен мақтанышпен айтуымыз керек. Себебі бұл бізден басқа бір де бір халықта болмағанын бүгінгі таңда өркениетті елдердің бәрі мойындайды. Данышпан бабаларымыз құда түсу арқылы осы мәселенің қыр-сырын ашып, бүкіл тетігін жасап кеткен. Енді, соны қалпына келтіретін заң қабылданса, керемет болар еді. Бірін бірі ұнатқан жастардың бір-біріне туыстығы бар-жоғын ата-анадан артық ешкім білмейді. Қазақ неге жеті атаға дейін қыз алыспаған ? оқушыларға түсінік жұмыстары жүргізілді. «Атадан бата алмай, үй болмас, Ордадан үлгі алмай, би болмас», «Аталы сөз — баталы сөз», «Тегін білген текті адам», «Жеті атасын білген ер, жеті елдің қамын жер». «Атаға қарап ұл өсер, анаға қарап қыз өсер», «Ана тәрбиесі қызға үлгі, әке тәрбиесі ұлға үлгі» деген сөздерді ата-балаларымыз бекер айтпаған болар. Осы сөздердің тәрбиелік мәні өте зор.

«Мына бала жақсы екен кімнің баласы, тегі жақсы ау деймін бала негізінде тегіне тартады» деп жатады үлкен қариялар. Немерелеріміз жайлы осындай жақсы сөз естігіміз келсе, олар да кейін балаларына, немерелеріне өнегелі сөз айтсын десек, оны осы бастан қолға алуымыз керек. Жоғарыда үш спикер жеті ата мәселесінде, шежіре, қан тазалығы, әулет тарихы туралы біраз дүние айтып өтті. Енді осы жайындағы ойларымызды ортаға салып, пікір алмасты. Ниет білдіргендер өз ойларымен бөлісті.

**Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары:**

**М.Джүнісова**

Мойынты жалпы білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі  
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының жұмысы бойынша

**АНЫҚТАМА**

**Тақырыбы:** «Даналық мектебі»

**Мақсаты:** Ағалардың іні-қарындасы алдындағы жауапкершілігін арттыру.

**Міндеттері:**

3) Ағалық міндеттің мағынасын ашу

4) Інілері мен қарындастарына қамқорлық жасаудың мәнін түсіндіру

**Объектісі:** жоспарланған

**Субъектісі:** анықтама

**Жауаптылар:** класс жетекшілер

**Орындау мерзімі:** 8.01.24ж

**Негіздемесі:** 2023-2024 оқу жылы бойынша “Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру” негізінде Даналық мектебі бойынша іс шаралар жоспары негізге алынды. аға мен іні, аға мен қарындас арасындағы қарым қатынас туралы әңгіме қозғайтын боламыз. Отбасы, адамға ең қымбат, ең жақын адамдар туралы, олардың мейірімділігі, сүйіспеншілігі туралы сөз қозғаймыз. Әр адам өзі жетпеген арманға, шығатын биікке тек ұрпағымен жетуді мақсат етеді. Осы қағиданы мықты ұстанған халық бала болашағын тәрбиеден бастайды. Бүгінгі іс-шарамызда тәрбиелеудегі ағаның рөлі туралы пікірлеспекпіз. Алдымен қонақтарымызбен таныстыра кетсек: Аға – өзінің соңынан ерген інілері мен қарындастарына тірек, қорғаныш. Аға әр отбасындағы жол бастайтын, өзінен кейінгілерге бағыт бағдар беретін тұлға. Іні мен қарындасы ағасына қарап бой түзейді, қиналғанда ағасын арқа тұтады. Сондықтан да «Ағасы бардың жағасы бар», «Ағаның үйі ақ жайлау» деп арқаны кеңге салып жүреді. Өз кезегінде аға да іні-қарындастарының қуанышына ортақтасып, жығылғанда демейді. Ал іні ағаның артынан ерген із. Бауырым деп бағалайтын қазынасы. Қазақ халқында аға мен іні арасындағы қарым-қатынас - ең ізгі, берік туыстық қатынас. Бүгінгі таңда осы қарым-қатынас өзінің беріктігін сақтап тұр ма? Балалар жасөспірім шағында ағаларының қамқорлығын көріп жүр ме? Бүгінгі жиында осы мәселе төңірегінде ой бөлісіп, «Аға мектебінің» жұмысын оң жолға қойсақ деген ниетпен жиналып отырмыз.

Олай болса, тәрбие мәселесінде ағалардың рөлі қандай деген мәселеде директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарына сөз берейік, «Аға мен іні, аға мен қарындас арасындағы құрмет пен ілтипат» тақырыбында ұлттық тәрбиедегі ағалардың рөлі туралы айтып өтсе...

«Бүгінгі аға бауырларына қалай қаморлық жасайды?», «Ағаның ақылы», «Жасөспірімге ағаның берер кеңесі», т.б. «Ішкі-сыртқы шеңбер» әдісі.

6. Әр топ шеңбер бойымен – ішкі және сыртқы шеңберде бір-біріне қарап тұрады. Бір-біріне бетпе-бет тұрған жұптар жүргізуші ұсынған бір пікірді бір минут бойы талқылайды, біреуі айтқан кезде, екіншісі тыңдап тұрады.

Мектеп директорының тәрбие  
ісі жөніндегі орынбасары:

М.Джүнісова



«Мойынты ЖББМ» КММ

2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының жұмысы бойынша

**АНЫҚТАМА**

**Тақырыбы:** «Даналық мектебі» Ер жігітке жарасар салауатты бейнесі

**Мақсаты:** Халық ықыласына бөленіп жүрген спортшылар арқылы салауатты өмір салтын насихаттау.

**Міндеттері:**

Інілерін спортқа баулу ағалардың міндеті екенін түсіндіру

Ағаның інісі мен қарындасына деген қамқорлық сезімін ояту

Аға мен іні арасындағы қарым-қатынастың сырын ашу

**Объектісі:** жоспарланған

**Субъектісі:** анықтама

**Жауаптылар:** класс жетекшілер

**Орындау мерзімі:** 14.02.24ж

**Негіздемесі:** 2023-2024 оқу жылы бойынша “Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру” негізінде Даналық мектебі бойынша іс шаралар жоспары негізге алынды : Міне \_\_\_\_\_ туралы бейнероликті көріп, кейіпкерімізді жақынырақ таныдыңыздар деп ойлаймын. Алайда, \_\_\_\_\_ сіздің балалық шағыңыз, спорттағы жетістіктеріңіз, жеке өміріңіз, хоббиіңіз, ата-ананың, ағайын-туыстарыңыз, аға-інілеріңізбен қарым-қатынасыңыз туралы мәліметтердің бір роликпен түгесілмейтіні белгілі. Мына жерге жиналған көпшілік сізбен тереңірек танысқысы келіп отыр. Бүгін сіздің спортшылығыңыздан өзге қырларыңызды көреміз деген ойдамыз. Енді өзіңізге арналған сұрақтарға кезек берейік. Олай болса, алғашқы сұрағымыз:**Сұрақ:** Ең алғаш спорт үйірмесінің есігін ашқан сәтте неше жаста едіңіз және спортпен айналысуға кімдер ықпал етті? Бүгін көңілде жүрген біраз мәселені ортаға салып, ой бөлістік. Ұлттық тәрбие мектептерінде «Аға мектебінің» орны ерекше екенін тағы да айтқымыз келеді. Ағаның қамқорлығын көрген іні-қарындастары ешкімнен зорлық көрмейді. Ағам бар деп арқа сүйеп жүреді. Ал сізге \_\_\_\_\_ тек жеңістер мен сәттілік тілейміз.қатысушылар, «Даналық мектебі» жұмысына белсене қатысып, Ағалар қамқорлығын насихаттауға үлес қосқандарыңыз үшін бәріңізге мың алғыс. Бүгінгі кездесу кешінде естігендеріңізді әлеуметтік желілер арқылы інілеріңіз оқитын сыныптағы ағалармен бөлісіп, осы жұмыстың жандануына үлес қосады деп сенеміз.

Мектеп директорының тәрбие  
ісі жөніндегі орынбасары:

М.Джүнісова

«Мойынты ЖББМ» КММ

2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының жұмысы бойынша

**АНЫҚТАМА**

**Тақырыбы:** «Даналық мектебі» Қыз ғұмырдың құпиялары

**Сабактың мақсаты:** жаһандану жағдайында қазақтың дәстүрлі отбасындағы қыз балаларға тәрбие берудің ұлттық және заманауи мүмкіндіктерін түсіндіру.

**Міндеттері:**

- қыз баланың тұлғалық қалыптасуына қатысты талаптарды нақтылау;
- қыз тәрбиесіндегі құндылық сапа – «пәктік» ұғымының сырын ұғындыру;
- халқымыздағы қыз бала тәрбиесі арқылы отбасы бақытын сақтау құпияларымен бөлісу.

**Объектісі:** жоспарланған

**Субъектісі:** анықтама

**Жауаптылар:** класс жетекшілер

**Орындау мерзімі:** 4.04.2024

**Негіздемесі:** 2023-2024 оқу жылы бойынша “Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру” негізінде Даналық мектебі бойынша іс шаралар жоспары негізге алынды. сұлуын қолдана білетін дана Абайдан бүгінгі Исраил ақынға дейінгі толқындардың ішінде қызды жырламаған ақын жоққа тән. Исраил Сапарбаевтың қызға арнаған мына анықтамасына назар аударайықшы: *«Бет пішіні, дене мүсіні келіскен, сөзі сыпайы, өзі әдепті, сұңғақ бойлы, терең ойлы қыз – ару. Жүзі жылы, өзі ұяң, тәні нәзік қыз - әсем. Сөзі өткір, өзі пысық, орескелдікті сүймейтін, болмашыға пісіп-күймейтін, келбетті қыз – сұлу. Істесе үйіріп, сөйлесе бұйырып, баурап алатын, өзі бірден көзге түсе қоймайтын қыз – көрікті. Батпен сөйлеп, биязы күліп, жақсы-жаманның жөнін біліп тұратын қыз – әдемі. Дене бітісі жинақты – тығыршық, сөзі салмақты, ісі тиянақты қыз – ажарлы. Көз жанары өткір, бет әлпеті бал-бұл жанған, тәні шымыр қыз – шырайлы».*

Бұл енді сұлулық пен тартымдылыққа көбірек негізделсе, Сіздер тұлғалық қалыптасуы жағынан көбірек аштыңыздар. Шынымен, бүгінгі қазақ қызы: **білімді, мамандық игерген, әлеуметтік бейім, заман талаптарына сай, қарым-қатынас мәдениеті қалыптасқан, өз қажеттілігін өтей алатын тұлға болуы шарт.** Әрине, мұнымен қоғамнан өз орнын таба алуы, отбасын құрып бақытты ана атануы үшін үйренері аз емес. Біз оны келесі сұрақтар аясында толықтыра жатамыз. **Қыздарға қатысты талаптың ең маңыздысы?** геометриялық фигуралар арқылы топқа бөліну. Бірнеше геометриялық фигураларды араластырып қатысушыларға таратып береді (неше топқа бөлсеңіз сонша геометриялық фигураларды бірнешеуден дайындау керек). Бірдей фигураларды алғандар өзара топтасады.

Барлық топқа бір мәтін беріледі, бірақ тапсырмалар әртүрлі

Мәтінді оқуға және жүйелеп дайындалуға 15 минут уақыт беріледі. Және талдауға 3-4 минут уақыт беріледі.

**Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары:** М.Джүнісова



## Мойынты ЖББМ

2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде

Даналық мектебі клубының жұмысы бойынша

### АНЫҚТАМА

**Тақырыбы:** «Даналық мектебі» Қыздар білуге тиіс

**Сабақтың мақсаты:** қазақтың дәстүрлі отбасындағы тәрбиеге ықпалды жеңгелер мектебінің жұмысын келіндердің педагогикалық мәдениетін көтеру арқылы қыз баланың тәрбиелеудің этнопедагогикалық мүмкіндіктерін пайдалану.

**Міндеттері:**

- жеңгенің отбасында қыз баланың қамқоры екендігін түсіндіру;
- жеңгенің отбасындағы қарым-қатынас мәдениетін сақтаушы ретінде рөлін ашу;

қазақтың салт-дәстүрін сақтаудағы келіннің рөлін ашу арқылы қыз балаларды болашақ өмірге даярлауда тәрбие берудегі үлгісін нақты мысалдармен ашу

**Объектісі:** жоспарланған

**Субъектісі:** анықтама

**Жауаптылар:** класс жетекшілер

**Орындау мерзімі:** 26.04.24ж

**Негіздемесі:** 2023-2024 оқу жылы бойынша “Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру” негізінде Даналық мектебі бойынша іс шаралар жоспары негізге алынды. Жеңгелермен қыз балалар арасында танымдық сағат өткізілді. Шараға жоғары буын оқушы қыз балалары қатысты. «Ұлтынды сақтаймыз десең, қызыңды тәрбиеле»«Есті қыз екі елдің туын ұстайды»«Қыз баланың тілегі – тәңірден, қызыл дәннің барар жері – диірмен»«Ақылды туған қыз бала, батыр туған ұлмен тең»«Жақсы келін құрдасындай болар, жақсы ұлың сырласындай болар» т.б. Жеңгелер деген кім және оның қыз бала тәрбиесінде орны бар ма?Отбасындағы қарым-қатынас мәдениетін сақтауда жеңгенің не келіннің рөлі қаншалықты?Ұлттық, отбасылық құндылықтарды сақтап, отбасындағы салт-дәстүрді сақтаудағы ісімен үлгі бола ма?Қыз баланы болашақ өмірге даярлау мәселесі маңызды ма? Әр халықтың ғасырлар бойы қалыптасқан өз мәдениеті бар. Ол ұлттық құндылықтарынан, отбасындағы қарым-қатынасынан, ұрпақ тәрбиесінен көрініс табады. Дүниеге бала келгеннен бастап, оны өсіру-тәрбиелеуде ертең осы ұрпағым басқа елмен туыс етеді, үйдегі берген тәрбиемізді, осы үйде көрген өнегесін басқа үйде көрсетеді деп, отбасында жақсы тағылым беруді білген. Мысалы, жаңадан келіп түскен келіннің жүріс-тұрысы арқылы шыққан жеріне баға беріледі. «Әдепті келін – ауылдың көркі», «Келінді келін демесең, жақсы болса өз қызыңдай», «Балаң жаман болса да келіннің жақсы болсын» деп жататыны сондықтан.Сабағымыздың мазмұнын ашатын алғашқы сұрақ:**Жеңгелер деген кім және оның қыз бала тәрбиесінде орны бар ма? Сұрақтар** қойылып жауаптар берілді.Қыз балалар өз ойларын ортаға салып сыр шетті.

Мектеп директорының тәрбие  
ісі жөніндегі орынбасары: М.Джүнісова